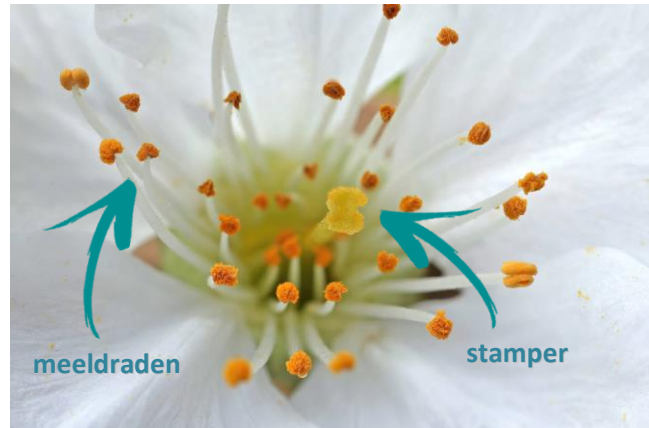

Bestuiving in de fruitteelt

Kersenbloesem (foto: Peter De Craene)

Hoe gebeurt de bestuiving bij fruitgewassen?

De **meeldraden** zijn het mannelijke voortplantingsorgaan in een bloem en produceren stuifmeel. De **stamper** is het vrouwelijke voortplantingsorgaan en ontvangt het stuifmeel. Op die manier vindt de bevruchting plaats, waar kan later in het seizoen een vrucht ontstaan.

Bij fruitbomen gebeurt de bestuiving hoofdzakelijk door **insecten** (wilde bijen en honingbijen, hommels, vliegen, zweefvliegen, vlinders,...). Door het gewriemel met pootjes, monden en tasters blijft er stuifmeel aan de insecten plakken. Vervolgens vliegen ze naar een andere bloesem, waar het stuifmeel op de stamper van de andere bloem terecht komt en ziedaar: de bestuiving vindt plaats en enkele maanden later heb je een appel, peer of andere vrucht. Bestuiving gebeurt ook zeer beperkt door de **wind**.

Wat betekent zelfbestuiving bij fruitgewassen?

Zelfbestuiving is de vereniging van eicel en zaadcel van dezelfde variëteit. Dit kan zijn:

- Dezelfde bloem (tweeslachtige bloem, bijv. pitfruit, steenfruit)
- Een andere bloem van dezelfde plant
- Een bloem van een andere plant (zelfde kloon)

Welke fruitsoorten geven vruchten na zelfbestuiving?

- Zure kersen (= krieken), perziken, abrikozen, noten
- Sommige appel-, peren-, pruimen-, zoete kersenvariëteiten (zie bestuivingsdriehoeken), de vruchten zijn wel meestal kleiner en minder lang bewaarbaar.

Deze fruitsoorten zijn dus zelfvruchtbaar of autofertiel.

Welke fruitsoorten geven geen vruchten na zelfbestuiving?

- De meeste appel-, peren-, pruimen-, zoete kersenvariëteiten

Ze hebben dus kruisbestuiving nodig want ze zijn zelfonvruchtbaar of autosteriel.

Wat betekent kruisbestuiving bij fruitgewassen?

Dit is de vereniging van een eicel met een zaadcel van een andere variëteit.

Wat zijn de vereisten voor een goede kruisbestuiving?

- Ongeveer gelijktijdig bloeien (in de volle bloei zit max. 6 dagen verschil)
- Goed stuifmeel (triploïde rassen zijn niet geschikt)
- Voldoende stuifmeel (min. 10%)
- Beperkte afstand (hoogstam – max. 20 meter)
- Goede weersomstandigheden (droog weer, geen te lage temperatuur)

Zelfvruchtbare variëteiten

- **Appel:** Benoni, Discovery, Elstar, Jacques Lebel, Fiesta, Gala, Gloster, Golden, James Grieve, Jonagold, Lombarts Calville, Oogstappel, Summerred, Vista Bella
- **Peer:** Conference, Bonne Louise, Williams B.C., Doyenné, Gieser Wildeman, SaintRemy, Zoete Brederode
- **Pruim:** Anna Spath, Belle de Louvain, Bleu de Belgique, Czar, Early Rivers, Opal, Ontario, Victoria, Stanley, kwetsen, mirabellen
- **Kers:** Lapins, Meikers, Schneiders Spate Kn.

Goede bestuivers

- **Appel:** Alkmene (vroeg), Idared (vroeg), Oogstappel (vroeg), Eisdener Klumpke (midentijds), James Grieve (midentijds), Jonathan (midentijds), Sterappel (zeer laat),
- **Peer:** Calebasse Bosc (laat), Legipont (midentijds), Williams B.C. (midentijds)
- **Pruim:** Queen Victoria
- **Kers:** Early Rivers (vroeg), Bigarreau Van (midentijds), Hedelfinger (laat)

Slechte bestuivers

- **Appel:** Jonagold, Karmijn, Boskoop, Jacques Lebel, Trezeke Meyers
- **Peer:** Beurré Alexandre, Saint Remy, Double Philippe